

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Навчально-науковий інститут економіки

Факультет менеджменту

Кафедра прикладної економіки, підприємництва та публічного управління

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

кваліфікаційної роботи ступеня магістр

Студент Краселюк Роман Олександрович

Спеціальності 073 Менеджмент

за освітньою програмою Адміністративний менеджмент

академічної групи 073М-23з-4

на тему: «Розвиток економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	<i>Терехов Є.В.</i>	80	добре	
розділів:				

Рецензент				
-----------	--	--	--	--

Нормоконтролер				
----------------	--	--	--	--

Дніпро
2024

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри
прикладної економіки, підприємництва
та публічного управління

_____ О.Г. Вагонова
(прізвище, ініціали)
«___» _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня магістр

Студенту Краселюку Роману Олександровичу
академічної групи **073м-23з-4**

Спеціальності _____ 073 Менеджмент

за освітньою програмою Адміністративний менеджмент

на тему: «Розвиток економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки»

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від 10.10.2024 №1362-с

Розділ	Зміст	Термін виконання
Розділ 1. Теоретичний.	Визначити умови розвитку підприємництва в Україні, спричинені війною. Здійснити огляд літературних джерел за темою дослідження.	02.09.2024- 01.10.2024
Розділ 2. Аналітичний.	Досвід взаємодії підприємств в умовах війни. Основні виклики сучасного етапу розвитку економіки. Завдання менеджменту підприємства щодо адаптації до ринкових змін. Формування малого та середнього підприємництва у структурі післявоєнної економіки.	02.10.2024- 25.11.2024
Розділ 3. Прикладний.	Визначення напрямів поглиблення взаємодії суб'єктів господарювання в рамках післявоєнної економіки. Принципи формування ефективних партнерських відносин у бізнесі в сучасних умовах	25.11.2024- 15.12.2024

Завдання видано _____ Терехов Є.В.
(підпис керівника) (прізвище, ініціали)

Дата видачі 02.09.2024 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 23.12. 2024 р.

Прийнято до виконання _____ Краселюк Р.О.

РЕФЕРАТ

ПІСЛЯВОЄННА ЕКОНОМІКА, ПІДПРИЄМНИЦТВО, ВЗАЄМОДІЯ,
ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ.

Пояснювальна записка кваліфікаційної роботи магістра на тему «Розвиток економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки».

81 стор., 8 табл., 11 рис, 26 інформаційних джерел, 3 додатки.

Мета дослідження – обґрунтування засад підвищення ефективності економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки.

Об'єкт дослідження – процес економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки.

Предмет досліджень – теоретичні засади та практичні аспекти розвитку економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки.

Отримані результати. У першому розділі визначений вплив війни на підприємницьку діяльність в Україні. Обґрунтовано важливість відновлення порушених війною економічних відносин. Здійснений огляд літератури за темою дослідження.

У другому розділі відображений досвід взаємодії підприємств в умовах воєнного стану. Визначені особливості прийняття управлінських рішень в умовах війни. Відображена роль малого підприємництва у розвитку економічної взаємодії бізнесу. Встановлені фактори посилення економічної взаємодії підприємств.

У третьому розділі розроблені рекомендації щодо поглиблення взаємодії суб'єктів господарювання в рамках післявоєнної економіки.

Сфера практичного застосування результатів роботи – підприємства, що працюють у секторах економіки, які зазнали суттєвого негативного впливу війни.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПІДПРИЄМСТВ	
1.1. Сучасні умови здійснення підприємницької діяльності в Україні.....	8
1.2. Огляд літературних джерел за темою дослідження.....	19
1.3. Мета, завдання та методи дослідження.....	25
Висновок за розділом 1.....	27
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
2.1. Досвід взаємодії підприємств в умовах післявоєнної економіки	28
2.2. Розвиток малого підприємництва як фактор відновлення економіки.....	40
2.3. Фактори посилення економічної взаємодії підприємств.....	44
Висновок за розділом 2.....	51
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ПОСИЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ПІДПРИЄМСТВ	
3.1. Визначення ефективних напрямів та форм економічної взаємодії підприємств.....	53
3.2. Розробка рекомендацій щодо поглиблення взаємодії суб'єктів господарювання в рамках післявоєнної економіки.....	60
Висновок за розділом 3.....	73
ВИСНОВКИ.....	76
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	79
ДОДАТОК А. Відгук на кваліфікаційну роботу магістра.....	83
ДОДАТОК Б. Рецензія на кваліфікаційну роботу магістра.....	85
ДОДАТОК В. Довідка про результати перевірки тексту кваліфікаційної роботи магістра на присутність запозичень.....	86

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Козлова І. М. Особливості стратегічного розвитку підприємств в умовах воєнного стану / І. М. Козлова. О. Ю Велика, Н. В. Козлов // Бізнес Інформ. – 2023. – № 5. - С. 134-140
2. Буряк, Є. В., Редько, К. Ю., Чорновол, А. О., & Орленко, О. В. (2022). Socio-economic aspects of the sustainable development of ukraine in the conditions of war (european integration aspects). *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*, 34, 135-143. Retrieved from <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/617>.
3. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. URL: <https://mtu.gov.ua>. Дата звернення: 07.11.2024.
4. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. Дата звернення: 07.11.2024.
5. Задоя, О. А. Кластеризація: проблеми поєднання європейського досвіду з українськими реаліями. Європейський вектор економічного розвитку. 2020. № 1 (28). С.59-67.
6. Мамаєв, І. О. Економічна стійкість держави та роль кластерів у її забезпеченні в умовах воєнного стану. In chairman of conference organizing committee 2022. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://access-bg.org/proceedingfiles/economicactivity.pdf#page=141>
7. Ринейська, Л.С. Кластери у сучасній глобальній економіці. Ефективна економіка. 2016. №5. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4971>.
8. Панасюк, В. І., Поліщук, С. П. Державна політика забезпечення національних інтересів в умовах глобальних викликів та війни в Україні. Публічна політика і державне управління в умовах війни. 2024. С. 240-243. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://jppasa.donnu.edu.ua/article/view/15762>.
9. Makaliuk, I. V., Kashpurenko, T. O. and Barannikov, M. O., (2023), “The

position of enterprises of the agrarian sector of Ukraine in the conditions of war: financial and investment aspects”, *Ekonomika ta suspilstvo*, [Online], vol. 49, available at: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/-article/view/2280/2201>. Дата звернення: 07.11.2024.

10. Шейка, М. О., Черепаняк, А. М., Гжебовський, Я. Е., Голуб, Ю. О., Гараджін, Т. С., & Купрєєв, Ю. (2024). Стратегічні засади інтенсивного розвитку економічних кластерів в умовах війни. *Scientific notes of Lviv University of Business and Law*, (41), 225-232.

11. Ключковська В.О., Ключковський О.В., Трегубов О.С. Макроекономічні аспекти відновлення функціонування малого та середнього бізнесу в контексті повоєнної відбудови національної економіки України. *Економіка і організація управління*. 2023. № 1(49). DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2023.1.9>

12. Лойко В., Александров Б. Підтримка та розвиток малого та середнього бізнесу в Україні в умовах війни. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2023. № 1(11). С. 228–237. URL: <https://www.journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/217>

13. Михаліцька Н., Яцик М. Розвиток малого підприємництва в Україні у період воєнного стану: інструменти фінансової та кадрової безпеки. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія економічна)*. 2023 № 2. С. 45–54. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/6696/1/8.pdf>

14. Мокій А.І., Небрат В.В., Король М.М., Флейчук М.І. Трансформаційні процеси в Україні в повоєнний період: міждисциплінарні оцінки. *Економіка України*. 2023. № 1. С. 74–88. URL: http://economyukr.org.ua/docs/EU_23_01_074_uk.pdf

15. Мурована Т. Вітчизняне підприємництво в умовах воєнного стану: основні тенденції та методи підтримки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-49>.

16. Василь Н. М. (2022). РОЗДІЛ 1.8. Наукові підходи до розвитку малого

бізнесу в умовах війни. Науково-освітній інноваційний центр суспільних трансформацій, 110-121.

17. Стегней М.І., Бошинда І.М. Сучасний стан малого бізнесу: європейський досвід, національні реалії та регіональні особливості. Економіка і суспільство. 2018. Випуск 16. С. 495–499. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/75.pdf (дата звернення: 22.06.2024).

18. Коновалець, О. В., & Процик, І. С. (2024, October). Аналіз кооперації науки і бізнесу як рушійної сили інновацій в умовах післявоєнної відбудови національної економіки. In *XLII International scientific and practical conference «Modern Trends in the Movement of Scientific Research»(October 9-11, 2024) Athens, Greece. International Scientific Unity, 2024. 163 p. ISBN 978-617-8427-32-0* (p. 61).

19. Сичова, В., & Самофалова, Т. (2023). Державно-приватне партнерство у повоєнному відновленні України. *Державне будівництво*, 2(34), 125-141.

20. Shkoda, M. S., & Shcherbakov, V. O. (2023). Аналіз розвитку бізнес-альянсів в Україні та їх впливу на економіку країни. *Journal of Strategic Economic Research*, (4), 83-89.

21. Журавльов В. Стратегічні альянси як сучасні моделі бізнесу. Наука – виробництву. 2022. Вип. 159.

22. Корнус, О. Г., Пацюк, В. С., & Венгерська, Н. С. (2024). Туристичні кластери у прифронтових громадах України. *Acta Academiae Beregsasiensis: Geographica Et Recreatio*, (2), 79–89. <https://doi.org/10.32782/2786-5843/2023-2-7>.

23. Губаренко, О. М. (2023). Післявоєнна економічна відбудова: найкращі практики та приклади успішних країн. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*, (1). <https://doi.org/10.57125/econp.2023.12.29.01>.

24. Витвицька, О., Суворова, С., & Корюгін, А. (2022). Вплив цифрового маркетингу на розвиток підприємництва в умовах війни. *Економіка та суспільство*, (40).

25. Terekhov, Y. V., Sharoval, V. A., & Litvinov, Y. I. Resource management

of industrial regions. *Economic Bulletin of Dnipro University of Technology*, 74, 2021. С. 145–153. doi:10.33271/ebdut/74.145.

26. Вагонова О. Г., Госалова С. В., Терехов Є. В. Сучасний стан інноваційної діяльності на промислових підприємствах України. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. № 3 (71), 2020. С. 189-196. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/71.189>.

ДОДАТОК А

Відгук на кваліфікаційну роботу магістра

Студента Краселюка Романа Олександровича
Спеціальності 073 Менеджмент

за освітньою програмою Адміністративний менеджмент

академічної групи 073М-23з-4

на тему: «Розвиток економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки»

Обсяг роботи: 81 стор., 8 табл., 11 рис, 26 інформаційних джерел, 3 додатки.

Мета дослідження – обґрунтування засад підвищення ефективності економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки.

Актуальність теми зумовлена необхідністю пошуку ефективних форм взаємодії бізнесу із зовнішнім середовищем в умовах змін, спричинених військовими діями на території України.

Тема роботи безпосередньо пов'язана з об'єктом діяльності магістра за спеціальністю *073 Менеджмент*

Вирішені в роботі завдання відповідають вимогам, що ставляться до професійної діяльності фахівця освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр».

Оригінальність управлінських рішень полягає в обґрунтуванні засад розвитку кластерів як форми взаємодії підприємств з метою відбудови економіки України.

Практичне значення результатів роботи полягає в розробці конкретних рекомендацій щодо врахування факторів, які справлятимуть вплив на взаємодію підприємців із зовнішнім середовищем.

Ступінь самостійності виконання роботи високий.

У роботі відзначені такі недоліки: недостатньо враховано закордонний

досвід управління об'єктом дослідження, подекуди оформлення результатів дослідження відхиляється від чинних норм.

Відгук про кваліфікаційну роботу в цілому: незважаючи на зазначені недоліки, робота студента *Краселюка Романа Олександровича* на тему: «Розвиток економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки» є завершеною працею та, в цілому, відповідає вимогам, що ставляться до виконання робіт освітньо - кваліфікаційного рівня «магістр» за спеціальністю 073 Менеджмент.

Кваліфікаційна робота заслуговує оцінки: добре. _____

Висновки про можливість присвоєння випускнику освітньо – кваліфікаційного рівня магістр за спеціальністю 073 Менеджмент: робота відповідає вимогам, що ставляться до магістерських робіт. Це надає можливість рекомендувати екзаменаційній комісії присвоїти *Краселюку Роману Олександровичу* кваліфікаційний рівень «магістр».

Керівник кваліфікаційної
роботи магістра,
к.е.н., доцент кафедри
прикладної економіки, підприємництва
та публічного управління

Терехов Є.В.

ДОДАТОК Б

Рецензія на кваліфікаційну роботу магістр

Студента Краселюка Романа Олександровича

Спеціальності 073 Менеджмент

за освітньою програмою Адміністративний менеджмент

академічної групи 073М-23з-4

на тему: «Розвиток економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки»

Обсяг роботи: 81 стор., 8 табл., 11 рис, 26 інформаційних джерел, 3 додатки.

Мета дослідження – обґрунтування засад підвищення ефективності економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки.

Висновок про відповідність роботи завданню та освітньо-професійній програмі: робота в цілому відповідає сформульованій меті дослідження та поставленим завданням.

Загальна характеристика роботи, ступінь використання нормативно-методичної літератури та передового досвіду управління: робота ґрунтується на достатньо ретельному дослідженні особливостей управління розвитком підприємництва в умовах військових конфліктів.

Позитивні сторони кваліфікаційної роботи полягають у обґрунтуванні перспективних напрямів розвитку підприємництва в Україні в умовах воєнного стану.

Основні недоліки роботи: недостатньо врахований закордонний досвід в області дослідження, подекуди спостерігається відхилення від норм оформлення роботи.

Висновок про роботу в цілому: робота магістра, незважаючи на зазначені зауваження, може бути рекомендована до захисту. Рекомендована оцінка: добре.

Висновок про можливість присвоєння випускнику кваліфікації: робота відповідає вимогам до магістерських робіт за спеціальністю 073 Менеджмент, а її автор, Краселюк Роман Олександрович, заслуговує на присвоєння освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр».

Рецензент

Додаток В

Довідка про результати перевірки тексту кваліфікаційної роботи магістра на присутність запозичень

Автор роботи	Краселюк Роман Олександрович
ЗВО	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Інститут, факультет, кафедра, група	Навчально-науковий інститут економіки, факультет менеджменту, кафедра прикладної економіки, підприємництва та публічного управління, 073м-23з-4
Тема кваліфікаційної роботи	Розвиток економічної взаємодії підприємств в умовах відновлення економіки
Результати перевірки	
Запозичення, %	71
Оригінальність, %	29
Модуль пошуку	my.plag.com.ua

Роботу перевірів:

доц. кафедри ПЕПтаПУ _____ Терехов Є.В.

